

Ο Άγιος Νεόφυτος

Ο Άγιος Νεόφυτος γεννήθηκε στον Κάτω Δρυ (ή στα Λεύκαρα σύμφωνα με άλλη εκδοχή) το 1134. Οι γονείς του τού ενέπνευσαν την αγάπη προς το Χριστό, πτωχοί όμως δεν κατάφεραν να του δώσουν τη σχολική μόρφωση που ο Νεόφυτος επιζητούσε. Έτσι, για να κερδίζει τα προς το ζειν, ασχολήθηκε με τη γεωργία, έγινε δε μεγάλος γνώστης της αμπελουργίας. Σε ηλικία 17 χρόνων τον αρραβώνιασαν και ενώ όλα ήταν έτοιμα για το γάμο, ο Νεόφυτος έφυγε κρυφά και πήγε στο μοναστήρι του Ιωάννου του Χρυσοστόμου, λίγο έξω από τη Λευκωσία για να γίνει μοναχός.

Οι γονείς και συγγενείς τον αναζήτησαν κι αφού τον βρήκαν μετά από δυο μήνες, προσπάθησαν να τον μεταπείσουν. Αυτός τους εξήγησε ότι πόθος του ήταν να ακολουθήσει τη μοναχική ζωή και να αφιερωθεί στο Θεό. Έτσι, ο Νεόφυτος επέστρεψε στο μοναστήρι με μεγάλη χαρά. Καθώς ήταν αναλφάβητος, ο ηγούμενος του ανέθεσε να καλλιεργεί τα αμπέλια της μονής. Ο άγιος Νεόφυτος έμεινε πέντε χρόνια στην υπηρεσία αυτή, ενώ συγχρόνως κατάφερε να μάθει γράμματα και άρχισε τη μελέτη της Αγίας Γραφής.

Ο καθηγούμενος τον έβαλε τότε να

υπηρετεί σαν βοηθός εκκλησιάρχης στον ιερό ναό. Μετά από δυο χρόνια, ο μοναχός Νεόφυτος επισκέφθηκε τους Αγίους Τόπους και αφού προσκύνησε τον τάφο του Χριστού, περιπλανήθηκε σ' όλη τη χώρα ψάχνοντας να βρει κάποιο ερημίτη, για να τον οδηγήσει στην ασκητική ζωή. Δεν βρήκε αυτό που ήθελε και επέστρεψε πίσω στο μοναστήρι του Ιωάννου του Χρυσοστόμου.

Ο πόθος του για την ασκητική ζωή, τον έκανε να φύγει και πάλι. Πήγε λοιπόν, στο λιμάνι της Πάφου με την ελπίδα να βρει κάποιο πλοίο, για να πάει στο όρος Λάτρος της Μικράς

Ασίας που ήταν μεγάλο μοναστικό κέντρο. Εκεί οι φρουροί τον συνέλαβαν, και του έκλεψαν τα νομίσματα τα οποία είχε για το εισιτήριο. Έτσι, ο Νεόφυτος ματαιώσε το ταξίδι του και προχώρησε προς το εσωτερικό της Πάφου.

Εγκαταστάθηκε σε μια σπηλιά πίσω από το Μελισσόβουνο. Αφού βεβαιώθηκε πως το μέρος εκείνο του πρόσφερε την ησυχία που ζητούσε, ο Νεόφυτος άρχισε να λαξεύει τη σπηλιά για ένα ολόκληρο έτος. Ξεκίνησε στις 14 Σεπτεμβρίου 1159 και τέλειωσε την ίδια μέρα του επομένου έτους. Έτσι, δημιούργησε το ναό της Εγκλειστρας και ένα κελί στο οποίο έσκαψε και τον τάφο του. Το ναό τον αφιέρωσε στον Τιμίο Σταυρό.

Ο Άγιος ζούσε κλεισμένος σ' αυτό το κελί, γι αυτό και ονομάζεται Έγκλειστος, το δε κελί μαζί και ο λαξευτός ναός, Εγκλειστρα. Σε ηλικία 36 χρόνων, το 1170, χειροτονήθηκε πρεσβύτερος από τον επίσκοπο Πάφου Βασίλειο Κίνναμο. Άρχισε τότε μια έντονη δραστηριότητα. Ίδρυσε μονή με δέκα μοναχούς στην αρχή, και μετά με περισσότερους, έκτισε κελιά και έγραψε την παγκόσμια γνωστή Τυπική Διαθήκη, είδος Κανονισμού για τη λειτουργία της μονής.

Το χειρόγραφο σώζεται μέχρι σήμερα στην Πανεπιστημιακή βιβλιοθήκη

του Εδιμβούργου. Αργότερα κάλεσε το φημισμένο ζωγράφο Θεόδωρο Αψεύδη, ο οποίος ζωγράφισε όλο το εσωτερικό της Εγκλειστρας και του ναού με εικόνες οι οποίες παρίσταναν τα Άγια Πάθη και την Ανάσταση, Αγίους καθώς και τον ίδιο τον Άγιο Νεόφυτο. Αργότερα ο Άγιος ελάξευσε Ανώτερη Εγκλειστρα για να ησυχάζει εκεί μακριά από τους μαθητές και τους πολλούς επισκέπτες που άρχισαν να έρχονται στη μονή.

Για να παρακολουθεί τη λειτουργία που γινόταν στην κάτω σπηλιά, άνοιξε μια ορθογώνια οπή. Το κελί αυτό το ονόμασε "Νέα Σιών". Ο Άγιος Νεόφυτος πέρασε τη ζωή του με νηστεία, προσευχή και πολλή μελέτη. Μελετούσε την Αγία Γραφή τους Αγίους Πατέρες, καθώς και άλλους ιστοριογράφους και χρονογράφους. Φυλάττοντας όλα αυτά τα βιβλία, δημιούργησε μια πλούσια βιβλιοθήκη, η οποία έγινε γνωστή με το όνομα "Η αγία βιβλιοθήκη της Αγίας Μονής Εγκλειστρας" και απόκτησε πολλούς επισκέπτες-μελετητές.

Πιστεύοντας πως αυτά τα οποία είχε κερδίσει από το δικό του αγώνα και μελέτη, είχε χρέος να τα προσφέρει και στους συνανθρώπους του, άρχισε να κηρύττει και να συγγράφει.

Έγραψε δεκαέξι συγγράμματα από τα οποία σώζονται τα μισά. Αναδεί-